Programmabegroting 2024

Omgevingsdienst
Rivierenland

Inhoudsopgave

Voorwoord 3
Inleiding 4
AB-besluit 5

Ontwikkelingen 6
- Besturingscyclus 7
- Bestuur 8
- Missie, visie & koers 9
- Uitvoering koers - concernplan 10
- Ontwikkelingen en projecten 12

Financiën 16
- Begrotingsrichtlijnen 17
- Financieel resultaat 18
- Toelichting indexaties 19
- Bijdrage per deelnemer 20

Programma's 21
- Vergunningverlening 22
- Toezicht 23
- Advisering 24
- Ketentoezicht 25

Paragrafen 26
- Weerstandsvermogen 27
- Kapitaalgoederen 29
- Financiering 30
- Bedrijfsvoering 31

Bijlagen 32
- Opbouw uurtarief 33
- Overzicht baten en lasten 34
- Geprognotiseerde balans 35

Voorwoord

Voor u ligt de begroting voor 2024. Dat de toekomst zich moeilijk laat voorspellen, blijkt wel uit het feit dat ik in het voorwoord voor de begroting van 2023 aangaf dat in 2023 de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging Bouw zouden worden ingevoerd. Nu wordt dit pas 2024. We zorgen er voor dat wij er, samen met de regiogemeenten en onze andere partners, zo goed mogelijk op zijn voorbereid.

Er wordt in de Provincie en Landelijk veel gesproken over de toekomst van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving. Dit betreft met name het milieuveld. De doelstelling is dat de Omgevingsdiensten robuust en toekomstbestendig zijn. In 2023 zal duidelijk worden welke kant het op gaat, maar bij het schrijven van dit voorwoord is dat nog niet duidelijk. Ik ga er van uit dat dit voor 2024 (nog) geen consequenties zal hebben.

In het afgelopen jaar hebben we de organisatie aangepast, waarbij we de samenwerking in de bouw- en de milieuketen willen versterken, zowel intern (ODR en gemeenten), als extern (andere partners). In 2024 willen we daar de vruchten van gaan plukken.

Deze begroting wordt sterk beïnvloed door de inflatie in 2022 en 2023 en de verwachte inflatie in 2024. Niet alleen de ODR heeft hier mee te maken, maar ook alle andere Gemeenschappelijke Regelingen in de regio en uiteraard ook de gemeentelijke bedrijfsvoering. Sommige cijfers zijn hard (b.v. de nieuwe CAO), andere zijn een inschatting. Wij baseren ons op de cijfers die door het Rijk worden berekend in de diverse circulaires. Daarnaast willen we in 2024 een impuls geven aan onze arbeidsmarktbenadering. We zien dat een deel van de medewerkers overstapt naar een werkgever met iets betere betaling. Door binnen het bestaande salarisgebouw iets meer doorgroeimogelijkheden te creëren, hopen we het verloop van medewerkers te beperken.

Zoals in onze Koers staat, blijven wij samen met u werken aan een veilige en duurzame leefomgeving. De inwoners van Rivierenland moeten er fijn kunnen wonen, ondernemen en leven. Dat is onze missie. Van meerwaarde zijn met onze dienstverlening en het versterken van het partnerschap staan daarbij centraal. In ons Concernplan hebben we vastgelegd wat we gaan doen om op deze koers te blijven.

Gerard Vlekke,
directeur

Inleiding

Voor u ligt de programmabegroting 2024 van Omgevingsdienst Rivierenland (ODR). Hierin leest u hoe wij, samen met u, ook in 2024 een bijdrage leveren aan een prettige, veilige en duurzame leefomgeving in Rivierenland.

Uitgangspunten

De begroting 2024 is gebaseerd op de werkprogramma's 2023 van alle deelnemers. In 2024 werken we naar verwachting voor het eerst een volledig jaar met de Omgevingswet (Ow) en Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb). Hierdoor wijken de werkprogramma's 2024 waarschijnlijk af van de werkprogramma's 2023. Naar verwachting zijn de totale effecten voor de ODR-begroting beperkt. Daarom is er, in lijn met de kaderbrief 2024, voor gekozen om hiervoor nog geen correctie op te nemen in de begroting 2024. In de paragraaf Weerstandsvermogen wordt ook aandacht besteed aan de Ow en Wkb.

Financieel resultaat

De programmabegroting laat een ontwikkeling van € 1.774.109 zien. Dit komt door aanpassing van de werkprogramma's, indexatie van prijzen & lonen en de kosten van de arbeidsmarkt problematiek. Het resultaat is toegelicht op pagina 18.

Leeswijzer

- Eerst lichten we toe hoe de besturingscyclus van de ODR werkt en hoe de deelnemers daar invloed op hebben. Ook worden de laatste ontwikkelingen en projecten van ODR benoemd.
- Daarna leest u meer over de financiële begrotingsmutaties en de bijdrage per deelnemer.
- Verder zijn de verplichte BBV programma's en paragrafen opgenomen. Per programma leest u wat wij willen bereiken, wat we gaan doen en wat het kost.
- We gaan in op de risico's, onderhoudsbudgetten, investeringen, financiering en bedrijfsvoering.
- Tenslotte staan in de bijlagen enkele financiële onderbouwingen, zoals het uurtarief.

AB-besluit

Het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Rivierenland,

gezien het voorstel van het dagelijks bestuur tot vaststelling van de programmabegroting 2024,

Besluit:

1. De gewijzigde begroting 2023 op basis van de aangeboden werkplannen 2023 vast te stellen;
2. De begroting van lasten en baten op de programma's voor het jaar 2024 vast te stellen;
3. De meerjarenbegroting 2025-2027 voor kennisgeving aan te nemen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur van 3 juli 2023.

de voorzitter,

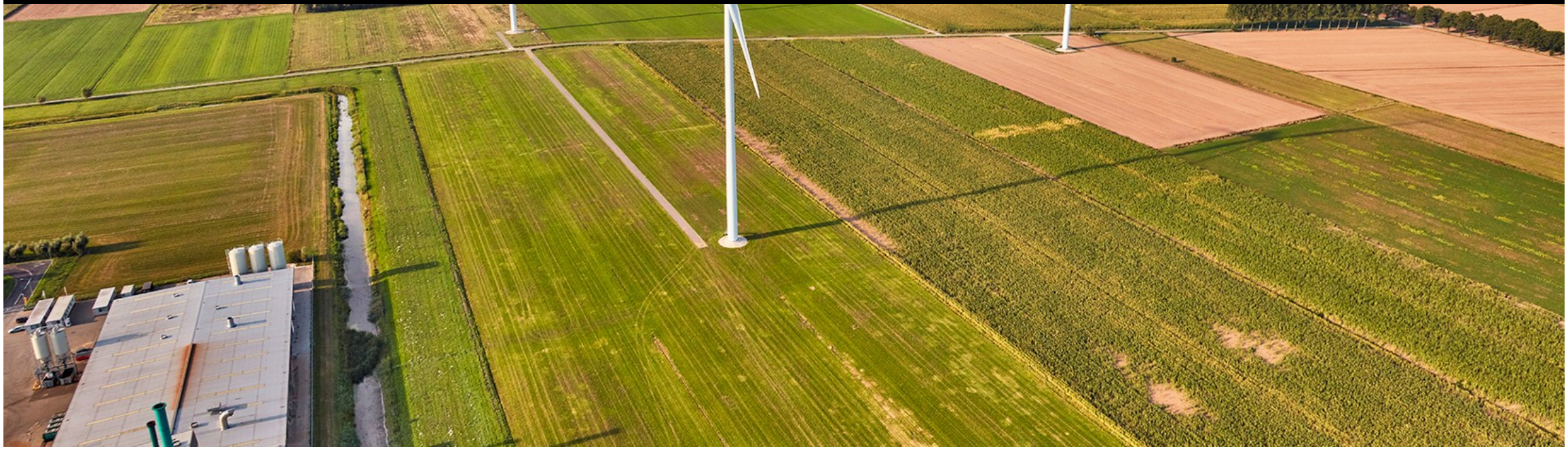
C.A.H. Zondag

de secretaris,

G.J.F.M. Vlekke

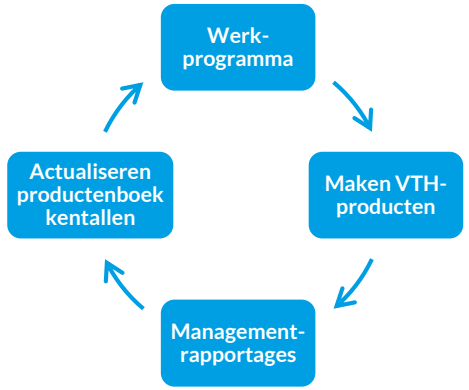

Ontwikkelingen

Besturingscyclus

Onderstaand schema laat zien hoe de deelnemers afspraken maken met ODR. En hoe zij de (financiële) voortgang kunnen bewaken van de afgesproken taken.

Productenboek, werkprogramma's, kentallen

De producten en diensten van ODR staan beschreven in het productenboek. Op basis van het productenboek bepaalt elke deelnemer welke producten en diensten men afneemt. Dit wordt jaarlijks vastgelegd in het werkprogramma en verwerkt in de programmabegroting. In 2021 is het nieuwe VTH beleid opgesteld. Daarom starten we vanaf 2022 met de ontwikkeling van uitvoeringsprogramma's waarin de te bereiken effecten centraal staan. De komende jaren moeten de systematiek van de werkprogramma's en de uitvoeringsprogramma's 'bij elkaar komen'.

Managementrapportages per trimester

Elk trimester ontvangen de deelnemers een managementrapportage. De managementrapportage geeft de voortgang van de werk- en uitvoeringsprogramma's weer. Levert ODR conform de afspraken of zijn er afwijkingen? De afwijkingen worden toegelicht in de rapportage.

Koers - concernplan

Naast de werkprogramma's beschrijft ODR per planperiode (3-5 jaar) hoe zij de koers en doorontwikkeling van de organisatie wil realiseren. Dit staat in het concernplan.

Bestuur

De samenstelling van het bestuur was per 1 januari 2023:

Deelnemer	Bestuurslid	AB-lid	DB-lid	Functie
Gemeente Buren	Dhr. J.P. (Pieter) Neven	X		Lid
Gemeente Culemborg	Mw. M. (Monica) Wichgers	X	X	Plaatsvervangend voorzitter
Gemeente Maasdriel	Dhr. M.A. (Michiel Alexander) de Raaf	X		Lid
Gemeente Neder-Betuwe	Dhr. N. (Nees) van Wolfswinkel	X	X	Lid
Gemeente Tiel	Dhr. F. (Frank) Groen	X	X	Lid
Gemeente West Betuwe	Mw. J. (Jacoline) Hartman	X		Lid
Gemeente West Maas en Waal	Dhr. F.J.J. (Frans) van Gelder	X		Lid
Gemeente Zaltbommel	Dhr. C.A.H. (Kees) Zondag	X	X	Voorzitter
Provincie Gelderland	Mw. H. (Helga) Witjes	X		Lid

Onze strategische koers wat willen we bereiken

Onze missie waar we voor staan

De omgeving verandert. Dat stelt eisen aan ons en onze opdrachtgevers. We anticiperen op wijzigende wet- en regelgeving zoals de Omgevingswet, spelen in op maatschappelijke trends en dragen bij aan de realisatie van de ambities van de gemeenten en de Provincie. Dit doen wij uiteraard binnen de kaders die zij stellen. Samen werken we aan een veilige en duurzame leefomgeving. We vinden het belangrijk dat die leefomgeving ook prettig is: fijn wonen, fijn ondernemen en fijn leven. Initiatieven van inwoners en ondernemers beoordelen we met deskundigheid en gedrevenheid. Samenwerking met opdrachtgevers, partners en met inwoners en ondernemers, is daarbij onmisbaar.

Onze visie waar we voor gaan

Omgevingsdienst Rivierenland heeft vergunningverlenende, toezichthoudende, handhavende (VTH) en adviserende taken op het gebied van de leefomgeving. We zijn en blijven een financieel gezonde uitvoeringsdienst die deze taken uitvoert. Dat willen we de komende vijf jaar steeds beter doen door:

- partnerschap te versterken
- meerwaarde te bieden met onze dienstverlening

Partnerschap versterken

- Dichtbij onze opdrachtgevers, inwoners en ondernemers staan;
- Klantgericht zijn en sparren met onze opdrachtgevers;
- Investeren in samenwerking, relatiebeheer en korte lijnen;
- Open, naar buiten gerichte organisatie zijn.

Meerwaarde bieden met onze dienstverlening

- Ons werk steeds beter doen, onze inwoners en ondernemers steeds iets extra's bieden;
- Kwaliteit en innovatie centraal stellen;
- Flexibel en transparant zijn.

Onze strategie tot 2023

ODR werkt continu aan verbetering. Dat doen wij in de *uitvoering* van ons werk en als *organisatie* . Bij (lopende) verbetertrajecten nemen we de strategische koers als basis en uitgangspunt.
De eerste periode van de koers hebben wij ons gefocust op negen onderwerpen:

1. Nog betere dienstverlening
2. Verbinden van uitvoering en beleid
3. Aantrekkelijke werkgever zijn
4. Sensitiviteit ontwikkelen
5. Relaties intensiveren
6. Gelijk speelveld – iedereen gelijk behandelen
7. Kwaliteit is onze basis
8. Kennis ontwikkelen
9. Innoveren

Onze strategie vanaf 2023

Om uitvoering te geven aan de koers en de gekozen strategie is in het concernplan 2020-2025 beschreven wat we gaan doen en hoe we dat doen. Eind 2022 vond de evaluatie van het concernplan plaats en maakten we een doorkijkje naar de resterende looptijd van de koersperiode. Op dat moment was de organisatie al volop bezig met een organisatie-ontwikkeltraject. Met de visie als uitgangspunt en rekening houdend met wat de in- en externe ontwikkelingen van ons vragen is in het organisatie ontwikkeltraject onderzocht en geanalyseerd waar de ontwikkelbehoefte ligt. De ontwikkelbehoefte bestaat uit vijf sporen waar wij de komende periode prioriteit aan geven om dit met elkaar te verbeteren en ontwikkelen. Door ons te richten op deze sporen leveren we de resterende koersperiode de meest effectieve bijdrage aan het realiseren van onze visie en het verbeteren van de negen onderwerpen zoals hierboven beschreven.

Uitvoering strategie vanaf 2023 hoe gaan we dat doen

Vijf ontwikkelsporen

De komende periode gaan wij aan de slag door verder te verbeteren vanuit de vijf sporen, waarbij het effect per spoor bijdraagt aan één of meerdere onderwerpen uit onze strategie. Het gaat om de volgende vijf sporen:

1. **Basis beter op orde**
   - Kwaliteit is onze basis
   - Verbinden van uitvoering en beleid

2. **Samenwerken en procesgericht werken**
   - Verbinden van uitvoering en beleid
   - Nog betere dienstverlening
   - Gelijk speelveld – iedereen gelijk behandelen
   - Relaties intensiveren

3. **(Bestuurlijke) sensitiviteit vergroten**
   - Relaties intensiveren
   - Sensitiviteit ontwikkelen
   - Nog betere dienstverlening

4. **Ruimte voor kwaliteit**
   - Kwaliteit is onze basis
   - Aantrekkelijke werkgever
   - Kennis ontwikkelen
   - Innoveren

5. **Versterken professionaliteit**
   - Kwaliteit is onze basis
   - Kennis ontwikkelen
   - Verbinden uitvoering en beleid
   - Aantrekkelijke werkgever

Ontwikkelplan

We gaan door met lopende (organisatiebrede) projecten en activiteiten, we starten ook nieuwe projecten en activiteiten. Maar niet alleen het uitvoeren van projecten en activiteiten draagt bij aan ontwikkeling van de koers. Ook de manier waarop wij dit doen is van belang. Wij ontwikkelen op de inhoud van ons werk en op organisatorisch vlak. Samen versterkt het elkaar. Daarom brengen we de primaire taakuitvoering (VTH) meer in verbinding met de koers. Hiermee creëren we meer samenhang in de hele organisatie in relatie tot de koersontwikkeling. Naast het Concernplan gaan we werken met teamplannen, samen vormt dit het ontwikkelplan.

Concernplan

Organisatie breed werken we aan kwaliteitsverbetering door het uitvoeren van projecten. Deze projecten zijn vastgelegd in een programma, het Concernplan. De projecten zijn gericht op de verbetering van (één van de) de vijf ontwikkelsporen. Het programma monitoren we en we sturen hierop bij als dat nodig is. Zo zorgen we dat we ‘op koers’ blijven. De accenten die we leggen voor 2023/2024 beschrijven we op de volgende twee pagina’s.

Teamplannen

We gaan in de teams werken met teamplannen die gericht zijn op de vijf ontwikkelsporen, maar wel de eigen, dagelijkse VTH-werkzaamheden raken. Hierdoor brengen we de koers dichterbij die dagelijkse werkzaamheden, wat de slagkracht op verbetering en ontwikkeling in relatie tot de koers vergroot. Ieder team geeft in het teamplan aan wat nodig is aan verbeteracties om te ontwikkelen op de verschillende ontwikkelsporen. Zo zijn de Omgevingswet en het VTH-beleid belangrijke organisatie brede projecten (opgenomen in het Concernplan) die van invloed zijn op de dagelijkse werkzaamheden en vraagt dit voor ieder team op verschillende punten net een andere actie. Via de teamplannen geven we teams de ruimte om aan deze kwaliteitsontwikkeling te werken. De teamplannen zijn dynamisch, we passen deze aan en sturen bij als de situatie dat vraagt.

Ontwikkelsporen (1) wat gaan we doen

Basis beter op orde

Onze basis willen we steviger op orde. We gaan onderzoeken wie welke informatie wanneer nodig heeft in het proces/werk en wat dit van wie vraagt qua registratie. We willen weten hoe we dit via het systeem kunnen ondersteunen. Daarbij willen we meer ketengericht samen afstemmen vanuit ieders taak, functie en perspectief (proces). En helder krijgen en hebben wie waarvoor verantwoordelijk is (proces, informatie, registratie). We zetten in op meer eigenaarschap voor registratie en informatie vanuit ODR-belang in plaats van eigen ‘taak’ belang. Dit doen we door deze uitgangspunten mee te nemen in de al lopende trajecten zoals de Omgevingswet, Wet kwaliteitsborging voor het bouwen en de implementatie van het VTH-beleid. Ook vanuit de teams wordt aan deze thema’s gewerkt.

We prioriteren op activiteiten op basis van voldoen aan wet- en regelgeving en het op orde hebben van gegevens. Zo spelen we in op wijzigende wet- en regelgeving zoals de Wet open overheid (fase 2), actief publiceren van handhavingsbeschikkingen (pilot), omzetten van inrichtingen naar milieu belastende activiteiten en de Wet elektronisch bestuurlijk verkeer.

Het komende jaar staat ook in het teken van het neerzetten van het werken binnen de nieuwe organisatiestructuur. De gewijzigde teams, nieuwe teammanagers en directie. Iets dat ook vanuit het MD-traject (ontwikkelspoor versterken professionaliteit) wordt opgepakt.

Procesgericht samenwerken

Naast de ‘harde’ kant van het vastleggen van procesbeschrijvingen en verantwoordelijkheden in procesgericht samenwerken is de ‘zachte’ kant ook van belang. Om beter integraal en ketengericht samen te werken willen we meer gaan sturen en rapporteren op het proces en het effect in plaats van alleen de werkvoorraad per team.

We zetten in op het opzetten van een structurele continue verbetering voor processen tussen te teams. Dit doen we vanuit de “ketens” Bouw en Milieu, zowel intern als met onze opdrachtgevers en externe partners.

Samen met onze opdrachtgevers blijven we werken aan thema’s in de leefomgeving. Zo werken we ook in 2024 samen aan bijvoorbeeld de stikstofproblematiek, de uitvoering/implementatie van het VTH-beleid, de problematiek van de Zeer Zorgwekkende Stoffen, energiebesparing en Circulaire Economie. Daarnaast blijven we jaarlijks in beeld brengen welke landelijke trends en ontwikkelingen we zien op gebied van milieu en bouw.

Ontwikkelsporen (2) wat gaan we doen

Versterken professionaliteit

Als professionele organisatie willen we een meer ‘gelijkwaardig’ partnerschap met onze opdrachtgevers passend in de bestuurlijke context en vanuit onze expertise met onafhankelijke afweging van de verschillende belangen (opdrachtgever, klant, leefomgeving).

Intern gaan we de werken vanuit de nieuwe organisatiestructuur. Om dat met elkaar verder vorm te geven gaat het managementteam een MD-traject in. Vanuit zakelijkheid, aansturing en leiderschap werkt het MT aan dezelfde ontwikkelsporen als waar de teams en organisatie aan werkt.

Bestuurlijke sensitiviteit vergroten

Als organisatie gaan we ons de komende periode nog verder ontwikkelen op (bestuurlijke) sensitiviteit. In- en extern willen we beter inzicht in en besef van lokale afspraken en belangen. We weten met elkaar wat er speelt, hebben deze informatie beschikbaar en delen dit. In 2022 is dit onderwerp meegenomen in de opleiding die een deel van de medewerkers in het kader van de invoering van de Omgevingswet heeft gevolgd. Dit jaar wordt bekeken hoe dit onder de aandacht van de overige collega’s kan worden gebracht. Daarnaast wordt invulling gegeven aan de wijze en de bijbehorende afspraken voor een goede en continue borging van dit thema.

Ruimte voor kwaliteit

Als organisatie blijven wij voldoen aan de VTH kwaliteitscriteria 2.2 en in de toekomst aan de kwaliteitscriteria die gelden voor de Omgevingswet. Via onze tool hebben we continu inzicht in hoe robuust en deskundig onze medewerkers zijn en hier rapporteren wij over.

Door in de teams via teamplannen aan de ontwikkelsporen te werken en daar ontwikkelbudget aan te koppelen creëren we letterlijk ruimte voor kwaliteit.

De gekozen aanpak vanuit samenwerking en integraliteit met aandacht voor governance, eigenaarschap en sturing draagt bij aan de verdere verankering van de kwaliteitscyclus.

Ontwikkelingen en projecten

Arbeidsmarkt problematiek

De arbeidsmarktproblematiek geldt ook voor ODR en naar verwachting blijft dit zo de komende jaren. Het vinden van (senior) medewerkers blijft een uitdaging omdat veel partijen in dezelfde vijver vissen. Het invullen van ons functiehuis heeft een nieuwe impuls nodig. Daarom stellen wij een plan op om de beloning van onze vaste medewerkers beter aan te laten sluiten bij de markt. We laten medewerkers sneller doorstromen, kennen op maat (arbeidsmarkt) toelagen toe en we zullen sommige functies herwaarderen. We voeren ook samen met de Gelderse Omgevingsdiensten campagne om de omgevingsdienst als een aantrekkelijke werkgever te positioneren en het belang van ons werk te duiden. Ook in 2024 zetten we hierop in, o.a. vanuit het Interbestuurlijk programma (IBP). Om de gewenste resultaten op de arbeidsmarkt te bereiken is een financiële impuls nodig. Zie ook pagina 18 (Financiële mutaties).

Inflatie

In 2022 en 2023 is er als gevolg van diverse wereldwijde ontwikkelingen, zoals de oorlog in Oekraïne, sprake van een enorm gestegen inflatie. Deze kostenstijging heeft effect op zowel de inkoop als de loonkosten van de ODR en houdt naar verwachting de komende jaren aan.

De eerder vastgestelde indexaties 2022 en 2023 zijn niet afdoende om de kostenstijgingen te dekken. In de kaderbrief is daarom sprake van forse indexaties voor 2024, aangezien daarin ook correcties op de eerder vastgestelde indexaties zijn verwerkt.

Zie ook pagina's 18 (Financiële mutaties) en 19 (Toelichting indexaties).

Versterking robuustheid VTH stelsel

In het rapport van de commissie Van Aartsen over het functioneren van stelsel van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) zijn aanbevelingen gedaan. Deze hebben o.a. betrekking op de robuustheid, de onafhankelijke positie en de financiering van de omgevingsdiensten. Meer inhoudelijk zijn aanbevelingen gedaan over handhaving en de monitoring op effecten daarvan. Dit is vertaald naar het Interbestuurlijk programma (IBP). Hierin wordt door het Rijk, VNG, IPO, UvW en ODNL samengewerkt in 6 pijlers. Mogelijk kan dit leiden tot een andere inrichting van het VTH stelsel (op termijn). In 2022 en 2023 worden incidentele middelen beschikbaar gesteld vanuit het Ministerie van I&W om de aanbevelingen op te pakken. De ODR pakt een actieve rol in de uitvoering van het IBP.

De eerste resultaten worden voor de zomer van 2023 verwacht (maar zijn nu dus nog niet bekend).

Ontwikkelingen en projecten

Omgevingswet

De Omgevingswet wordt op 1 januari 2024 ingevoerd. De wet voorziet in meer lokale afwegingsruimte, passend bij lokaal beleid in bijvoorbeeld Omgevingsplannen. Gemeenten hebben t/m 2029 de tijd om de beleidskeuzes (bijvoorbeeld meer vergunningvrij of juist niet) te maken. Welke keuzes gemeenten maken en wanneer, heeft effect op de uitvoering van taken door de ODR. Zeker als de 8 deelnemende gemeenten andere keuzes maken en een andere planning aanhouden.

Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

Tegelijk met de Omgevingswet treedt de Wkb in 2 of 3 fasen in werking. Voor bepaalde klassen bouwwerken wordt de toetsing op bouwtechniek in handen gelegd van een private kwaliteitsborger. Hierdoor verdwijnen er bij de ODR taken en komen er mogelijk nieuwe taken voor terug.

De kosten voor deze mogelijke nieuwe taken kunnen, in tegenstelling tot de huidige taken, waarschijnlijk niet allemaal via leges worden verhaald. Naar verwachting wijzigen de legesinkomsten van de gemeenten daardoor.

Voor inwoners ontstaat met de komst van de kwaliteitsborger een nieuwe kostenpost die niet geheel vertaald wordt in korting op leges.

Woningbouw opgave

In oktober 2022 zijn er landelijk bestuurlijke afspraken gemaakt om de woningbouw te versnellen in de periode 2022-2030, met als doel om 900.000 woningen te bouwen in deze periode. Ook voor de regio Rivierenland heeft dit gevolgen. En dus ook voor het werk van de ODR. Er moeten meer aanvragen afgehandeld worden. Het kan ook zijn dat een versnelling van procedures wordt vereist die samen met gemeentelijke RO afdelingen moet worden vormgegeven.

In 2022 is landelijk duidelijk geworden dat er meer gedaan moet worden aan de opvang van vluchtelingen in Nederland. Niet alleen voor acute situaties n.a.v. de oorlog in Oekraïne, maar ook voor langdurigere opvang en het huisvesten van statushouders. De aankomende jaren zal dit het nodige vragen van gemeenten in Rivierenland. De ODR zal hierbij blijven ondersteunen met haar expertise op het vlak van bouwen, wonen en verblijven.

Ontwikkelingen en projecten

Stikstof

De landelijke stikstofaanpak moet bijdragen aan het versterken en herstellen van de natuur. Als ODR volgen wij de ontwikkelingen en bekijken we welke gevolgen het landelijke en provinciaal beleid heeft voor onze taakuitvoering.

Gelderse provinciale plannen worden in 2023 verwacht. De maatregelen zullen effect hebben op onze werkzaamheden in het kader van bestemmingsplannen en op onze bouw- en milieutaken (vergunningen en toezicht/handhaving). Diverse uitspraken van de Raad van State hebben dat overigens nu al. Het natuuraspect in ons werk neemt toe in omvang en belang.

Wij volgen de ontwikkelingen op de voet en hebben daarbij met allerlei partners contact. We houden onze opdrachtgevers op de hoogte.

Klimaatverandering

We hebben te maken met klimaatverandering die gevolgen heeft voor onze leefomgeving, zoals droogte, waterwinning, energie en gas. De ODR speelt op deze ontwikkelingen in of is op een andere manier betrokken. Denk daarbij o.a. aan advies en vergunningverlening voor de reserveringsgebieden voor waterwinning die de provincie oplegt en voor de aanleg van waterbergingen en toezicht op beregeningsverboden en brijnwaterlozingen. Op het gebied van energie legt de ODR de focus op energiebesparing en energieopwekking bij bedrijven. De overheid stimuleert deze ontwikkelingen door de omgevingsdiensten financieel te ondersteunen met subsidieregelingen met als doel meer capaciteit in te zetten op energiebesparing. Ook wordt de wetgeving aangescherpt. Kantoorgebouwen moeten vanaf 1 januari 2023 minimaal een energielabel C bezitten en vergunningplichtige bedrijven moeten zich ook gaan houden aan energiebesparende maatregelen. Tot slot is de ODR betrokken bij de verduurzamingsdoelen van de Regionale Energie Strategie.

Ondermijning

Ondermijning gaat om invloed van de onderwereld op de bovenwereld en uit zich in verschillende sub-thema's. Terecht is ondermijning de laatste jaren een belangrijk bestuurlijk thema geworden, vanwege de grote impact op de samenleving. De ODR helpt op diverse fronten in de strijd tegen ondermijning. Meestal bestuursrechtelijk, maar soms ook via het strafrechtelijke spoor. O.a. door IGP, de LHS en Ketentoezicht. Ook vrije veldcontroles leveren waardevolle informatie op. De wens is om dit verder uit te breiden. Het is belangrijk om met elkaar in de samenleving te staan. Soms zichtbaar en soms onzichtbaar. Waar nodig repressief, maar meer nog preventief. Zowel als dienst alleen, alsook in overleg en samenwerking met gemeenten en andere handhavingspartners.

Ontwikkelingen en projecten

VTH beleid en uitvoeringsprogramma

In Rivierenland werken we samen aan een prettige, veilige en duurzame leefomgeving. Hiervoor voert ODR vergunningverlenende, toezichthoudende en handhavende taken uit (hierna: VTH). Hoe deze taken worden uitgevoerd staat beschreven in het VTH-beleid. Dit beleid stelden we in 2022 samen met de gemeenten op. De komst van de Omgevingswet en Wkb zijn hierin meegenomen. Op dit moment is het beleid door de meeste gemeenten vastgesteld.

In 2024 werken we voor het eerst met een uitvoeringsprogramma voor al onze VTH taken. Op het moment van schrijven is getart met het opstellen van het uitvoeringsprogramma dit samen met een groot aantal collega's en opdrachtgevers. Het beschrijft voor de taken vergunningverlening, toezicht en handhaving voor bouwen en milieu wat we in 2024 gaan doen.

Bodemtaken

Als de Omgevingswet in werking treedt, komen bodemtaken die nu nog onder de bevoegdheid van de provincie vallen naar de gemeente. ODR gaat deze taken uitvoeren. Het betreft met name taken op het gebied van saneringen. De omvang van deze nieuwe taken is ingeschat op ca. 3,7 fte. Dit betekent extra kosten voor gemeenten. Landelijk wordt er nog steeds onderhandeld over de dekking van die kosten.

Het bodemcluster van DR is al geruime tijd bezig met de voorbereidende werkzaamheden voor deze nieuwe taken. Er zijn afspraken gemaakt met de provincie over de overdracht van dossiers, verontreinigingsgevallen zijn per gemeente in beeld gebracht, werkprocessen worden aangepast op de nieuwe taak en er is vakinhoudelijke kennis opgedaan. Op die manier kunnen de nieuwe taken direct en goed opgepakt worden.

Communicatie en dienstverlening

Dienstverlening is een speerpunt in ons beleid en een vaste component in de manier waarop wij werken. Dat betekent dat wij continu werken aan het verbeteren van onze dienstverlening. Wij doen dit o.a. door feedback te vragen aan onze klanten en onze opdrachtgevers. Wij koppelen dienstverlening aan de ontwikkelingen die op ons afkomen, zoals de invoering van de Omgevingswet. Wij informeren en adviseren onze klanten en opdrachtgevers over ontwikkelingen die voor hen relevant zijn. Hiervoor zetten wij o.a. onze website en nieuwsbrief in.

Belangrijk onderdeel van onze dienstverlening is communicatie. Wij vinden het belangrijk dat onze klanten begrijpen wat we zeggen of schrijven. Daarom communiceren wij in begrijpelijke taal (B1). Om ervoor te zorgen dat iedereen in de organisatie hier aandacht voor heeft, organiseren wij regelmatig opfristrainingen en trainingen voor nieuwe medewerkers.

Financiën

Begrotingsrichtlijnen

Dit betreffen de jaarlijks terugkerende algemene financiële uitgangspunten voor het opstellen van de begroting. Hierin is dit jaar de indexatiecorrectie van oude jaren toegevoegd. Ook is er een opmerking toegevoegd m.b.t. mogelijke wijzigingen als gevolg van het organisatie ontwikkeling traject.

1. De begroting 2024 heeft als vertrekpunt het bestaande structurele beleid 2023.
2. Geautoriseerde beleidswijzigingen die consequenties hebben voor de begroting 2024 (en volgende jaren) worden in de begroting 2024 verwerkt. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van de meest actuele werkprogramma's.
3. De meerjarenraming wordt op basis van constante prijzen geraamd.
4. De raming van het percentage voor de lonen en prijzen voor het jaar 2024 worden gebaseerd op de percentages van het CPB genoemd in de septembercirculaire 2022:
   a. Voor de prijzen wordt het percentage voor de netto materiële overheidsconsumptie gehanteerd
   b. Voor de lonen wordt in principe de laatst bekende Cao gehanteerd (in deze begroting is dat het principeakkoord wat op 21 februari 2023 gesloten is) en de raming die het CPB heeft afgegeven voor het jaar 2024

   Daarnaast worden, indien nodig, ook oude jaren gecorrigeerd en daarmee op het juiste prijsniveau gebracht. Hierbij vindt afstemming plaats met de andere regionale gemeenschappelijke regelingen.
5. Onvoorzien wordt geraamd op € 45.000,--.
6. De deelnemersbijdrage wordt uitgesplist per programma.
7. Er wordt een budget begroot van 3% van de loonsom voor reiskosten, abonnementen en verzekeringen.
8. Er wordt een budget begroot van 2% van de loonsom voor opleidingen.
9. Voor de overhead taken wordt uitgegaan van een minimaal benodigde overhead waarmee de organisatie op een kwalitatief goede manier wordt ondersteund.
10. Voor kennis en kwaliteit wordt een percentage van 5% van de formatie gehanteerd.

N.B. Het lopende traject van de organisatie ontwikkeling kan leiden tot beoogde wijzigingen van begrotingsprogramma's of producten. In dat geval zal besluitvorming daarover plaatsvinden in het bestuur en zal dit zonodig tussentijds verwerkt worden in de begroting 2024.

Financiële mutaties

Dit betreffen de (indicatieve) financiële mutaties voor het specifieke begrotingsjaar. Hier wordt invulling gegeven aan de algemene begrotingsrichtlijnen, en worden eventuele nieuwe onderwerpen toegelicht.

	Omschrijving	Bedrag (€)
A.	Loonindexaties	1.299.190
B.	Prijsindexaties	225.000
C.	Arbeidsmarktproblematiek	250.000
	Totaal mutaties begroting 2024	**1.774.190**

Hieronder staan de mutaties toegelicht:

A. In 2022 is er als gevolg van diverse wereldwijde ontwikkelingen, zoals de oorlog in Oekraïne, sprake van een enorm gestegen inflatie (sept. 2022: 17,1%). Deze kostenstijging heeft effect op zowel de loonkosten als de inkoopprijzen van de ODR, en zal naar verwachting de komende jaren aanhouden. De eerder vastgestelde indexaties zijn niet afdoende om de kostenstijgingen te dekken. In deze kaderbrief is daarom sprake van een forse indexatie voor loonkosten voor 2024 (12,08%), aangezien daarin ook correcties op de eerder vastgestelde indexaties 2022 en 2023 zijn verwerkt. Het daadwerkelijke indexatie percentage zal worden bepaald wanneer de Cao 2023 is vastgesteld. Zie voor meer toelichting pagina 20 (Toelichting indexaties).

B. Ook de indexatie voor de prijzen is fors als gevolg van de hoge inflatie en correcties op de eerder vastgestelde indexaties 2022 en 2023. Deze indexatie komt voor de begroting 2024 op 9,5%. Zie voor meer toelichting pagina 20 (Toelichting indexaties).

C. De ODR heeft al langer last van een te krappe arbeidsmarkt op ons vakgebied. Er is weinig aanbod aan personeel en er zijn daarnaast weinig opleidingen op het VTH-vakgebied. Ook wordt concurrentie ervaren van 100.000+ gemeenten, andere OD's en detacheringsbureaus. Hierdoor ontstaan knelpunten op het gebied van capaciteit en kwaliteit. Ons personeel bestaat momenteel voor 25% uit tijdelijke inhuurkrachten. We zouden dit willen afbouwen naar maximaal 15%. Om dit te bereiken is, naast goed werkgeverschap, ook een financiële impuls nodig. De kosten hiervan worden ingeschat op € 500.000. Dit bedrag is gebaseerd op een marktverkenning van onze huidige beloningsstructuur. De helft kan naar verwachting worden terugverdiend door minder inhuurkosten, opleiding en werving en selectie. Het is echter niet mogelijk om het volledige bedrag terug te verdienen vanuit een businesscase. Daarom wordt hiervoor een structurele bijdrage van € 250.000 gevraagd.

Toelichting indexaties

				met corr vorig jaar
Loonvoet sector overheid paragraaf 4.2.2	2022	2023	2024	**2024**
Gehanteerde loonindexaties in begrotingen 2022 en 2023	3,00%	2,75%		
Index septembercirculaire gemeentefonds 2022	4,30%	3,30%	4,20%	
Hogere indexatie o.b.v. principeakkoord cao 2023		5,83%		
Prognose stijging sociale premies			0,20%	
Verschil	**1,30%**	**6,38%**	**4,40%**	**12,08%**

				met corr vorig jaar
Netto materiële consumptie paragraaf 4.2.2	2022	2023	2024	**2024**
Gehanteerde prijsinflatiecorrecties begroting 2022 en 2023	1,40%	1,50%		
Opgegeven index pag 33 septembercirculaire uitkering gemeentefonds 2022	4,10%	5,90%	2,40%	
Verschil	**2,70%**	**4,40%**	**2,40%**	**9,50%**

Hieronder staan de indexaties toegelicht:

Zoals gebruikelijk vormen de indexaties uit de septembercirculaire de basis voor de indexaties in deze begroting. In tegenstelling tot voorgaande jaren vindt daarop nu echter ook een correctie plaats voor voorgaande jaren. De reden hiervoor is de recent zeer sterk gestegen inflatie. Deze werkt door naar de komende jaren, en daarop moeten de indexaties dus gecorrigeerd worden.

Met betrekking tot de loonindexaties is er nog sprake van een onzekere situatie m.b.t. de Cao 2023. In de septembercirculaire 2022 is voor het jaar 2023 een indexatie van 3,3% opgenomen, maar de Cao is nog niet bekend. Op basis van het principeakkoord is het de verwachting dat de daadwerkelijke indexatie **5 a 6% hoger** uit zal komen dan de 3,3% uit de septembercirculaire. Bij het opstellen van de begroting 2024 zal het daadwerkelijke percentage worden gebaseerd op dit principeakkoord voor de Cao 2023 en verwachte indexcijfer voor 2024.

Daarnaast wordt voor de sociale lasten 2024, conform de middellange termijn verkenning van het CPB (maart 2022) een stijging opgenomen van 0,2%.

Deze uitgangspunten zijn afgestemd met de overige gemeenschappelijke regelingen in Rivierenland.

Tussentijdse aanpassing indexaties 2023:

Er wordt ook voorgesteld om voor het boekjaar 2023 de eerder vastgestelde indexaties tussentijds aan te passen. Dit is een ongebruikelijke werkwijze, maar gezien de omstandigheden wel noodzakelijk. Uitgaand van bovenstaande cijfers zullen de indexaties 2023 dan worden verhoogd met 7,68% (= 1,3% + 6,38%) voor lonen en 7,1% (= 2,7% + 4,4%) voor prijzen. Dit betekent dat de kosten van de werkprogramma's 2023 tussentijds gaan stijgen. Hierbij is gebruik gemaakt van het principe-akkoord voor de Cao 2023.

Bijdrage per deelnemer

	Ontwerp jaarrekening 2022	Primitieve begroting 2023	Begroting 2023 na wijziging	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
DVO bijdrage Gemeente Buren	2.688.118	2.669.193	2.668.809	3.018.936	3.018.936	3.018.936	3.018.936
DVO bijdrage Gemeente Culemborg	1.600.446	1.552.093	1.551.868	1.755.617	1.755.617	1.755.617	1.755.617
DVO bijdrage Gemeente Maasdriel	2.451.788	2.196.115	2.558.946	2.740.734	2.740.734	2.740.734	2.740.734
DVO bijdrage Gemeente Neder-Betuwe	1.899.187	1.912.878	1.935.535	2.189.451	2.189.451	2.189.451	2.189.451
DVO bijdrage Gemeente Tiel	893.665	1.020.403	994.576	1.123.503	1.123.503	1.123.503	1.123.503
DVO bijdrage Gemeente West Betuwe*	4.828.831	4.761.836	4.825.797	5.047.221	5.047.221	5.047.221	5.047.221
DVO bijdrage Gemeente West Maas en Waal	2.276.668	2.308.699	2.308.441	2.611.321	2.611.321	2.611.321	2.611.321
DVO bijdrage Gemeente Zaltbommel	2.533.936	2.780.041	2.763.439	3.125.622	3.125.622	3.125.622	3.125.622
DVO bijdrage Provincie Gelderland	382.245	52.000	51.930	58.770	58.770	58.770	58.770
DVO bijdrage Provincie Gelderland (via ODRA)	364.758	345.633	345.524	385.483	385.483	385.483	385.483
Overige baten:							
Bijdragen Omgevingsdiensten	497.271	550.497	549.749	620.332	620.332	620.332	620.332
Ontvangen subsidies	340.000	20.000	578.866	230.680	179.019	179.019	20.000
Overige inkomsten/meerwerk	829.120	-	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	172.754	172.754	172.754	172.754	172.754	172.754	172.754
Totaal baten	**21.758.788**	**20.342.142**	**21.306.234**	**23.080.424**	**23.028.763**	**23.028.763**	**22.869.744**

De meerjarenraming is opgesteld op basis van constante prijzen. Hierin zit dus nog geen kostenindexatie opgenomen voor de periode na het begrotingsjaar.

* De Jaarschijf 2025 en 2026 worden voor de gemeente West Betuwe mogelijk beïnvloed door de te maken keuzes m.b.t. het werkpakket.

Programma’s

Vergunningverlening

Wat willen we bereiken?

Het inrichten van een prettige, veilige en duurzame leefomgeving.

Wat gaan we daarvoor doen?

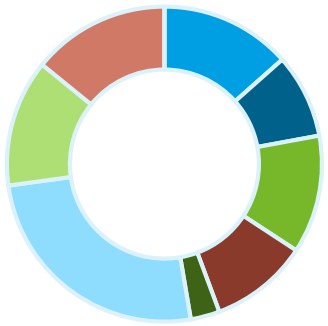
ODR handelt namens de gemeenten en provincie aanvragen van omgevingsvergunningen af. Dit gebeurt op een juiste, tijdige en kwalitatief goede manier.

Vergunningaanvragen worden binnen de wettelijke termijnen afgehandeld en meldingen worden beoordeeld op juistheid en volledigheid. Er wordt informatie verstrekt waarmee burgers en bedrijven hun plannen verder kunnen uitwerken.

Een goede dienstverlening en duidelijke communicatie staan hierbij centraal.

Wat mag het kosten?

In Euro	Begroting 2024
Lasten*	6.170.122
Baten	7.707.509
Saldo voor mutatie reserves	**1.537.387**
Mutatie reserves	15.925
Saldo na mutatie reserves	**1.553.312**

	Euro
Buren	1.003.220
Culemborg	747.278
Maasdriel	1.009.339
Neder-Betuwe	813.732
Tiel	268.777
West Betuwe	1.854.072
West Maas en Waal	895.763
Zaltbommel	1.108.243

* exclusief overhead

Bijzondere aandachtspunten:

De Omgevingswet en Wkb, die op 1 januari 2024 ingaan, zullen veel impact hebben op dit programma. Het gaat dan om andere producten en diensten en werkprocessen. Maar ook hogere eisen op het gebied van dienstverlening, integraliteit en maatwerk hebben hier invloed op.

Zo is er bijvoorbeeld bij vergunningverlening milieu sprake van het versnellen van procedures; wettelijke termijnen worden verkort van 26 weken naar 8 weken.

Bij vergunningverlening milieu en vergunningverlening bouwen, moeten nieuwe aspecten meegewogen worden zoals participatie en gezondheid.

Door de problemen op de arbeidsmarkt en de invoering van de Omgevingswet moeten de RO afdelingen en ODR nog intensiever samenwerken.

Door de forse (woning)bouwopgave in de regio (met name vanwege bevolkingsgroei, maar ook vanwege de opvang van vluchtelingen), verwachten we dat het volume aan werkzaamheden in 2024 hoger wordt dan in 2023.

Toezicht

Wat willen we bereiken?

Het beheren van een prettige, veilige en duurzame leefomgeving.

Wat gaan we daarvoor doen?

ODR houdt namens de opdrachtgevers toezicht op bouw en milieu wet- en regelgeving.

Onder toezicht wordt verstaan het controleren van de naleving van bouw en milieu wet- en regelgeving bij particulieren en bedrijven. Te denken valt aan: toezicht risicovolle bedrijven, branchegericht toezicht, bodem, groen & ecologie en indirecte lozingen.

Daarnaast: ruimtelijk toezicht, huisvesting arbeidsmigranten, ondermijning en klachten.

Wat mag het kosten?

In Euro	Begroting 2024
Lasten*	4.833.507
Baten	6.192.771
Saldo voor mutatie reserves	**1.359.264**
Mutatie reserves	-
Saldo na mutatie reserves	**1.359.264**

* exclusief overhead

	Euro
Buren	733.673
Culemborg	448.622
Maasdriel	695.135
Neder-Betuwe	531.142
Tiel	471.225
West Betuwe	1.231.745
West Maas en Waal	660.751
Zaltbommel	824.315
Provincie (via ODRA)	385.483
(Subsidies	210.680)

Bijzondere aandachtspunten:

De Omgevingswet en de Wkb worden op 1 januari 2024 ingevoerd en hebben invloed op de werkzaamheden die binnen het programma uitgevoerd worden.

Hierdoor veranderen producten en diensten en de werkprocessen. Er wordt gestart met het programmatisch toezicht op de gemeentelijke complexe inrichtingen. Waarbij vergelijkbare bedrijven in de hele provincie op dezelfde wijze worden gecontroleerd.

Het toepassen van de LHS en het inzetten op zowel bestuursrechtelijke handhaving als strafrechtelijke handhaving wordt conform de commissie van Aartsen verder voortgezet.

Het tegengaan van ondermijnende activiteiten in overleg met gemeenten en samen met partners blijft een speerpunt binnen toezicht.

Advisering

Wat willen we bereiken?

Het ontwikkelen van een prettige, veilige en duurzame leefomgeving.

Wat gaan we daarvoor doen?

ODR verstrekt adequaat en kwalitatief hoogstaand advies op onder andere het gebied van bodem, archeologie, geluid, monumenten, flora en fauna en externe veiligheid. Dit gebeurt aan zowel de opdrachtgevers (RO ontwikkelingen) als voor de eigen ODR-processen (VTH).

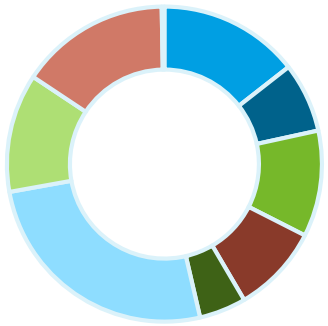
ODR adviseert op juridisch vlak en verzorgt namens de gemeenten de uitvoering van bezwaar- en beroepsprocedures, handhavingsprocedures en de afhandeling van WOB-verzoeken.

ODR verzorgt administratieve processen en beheert en ontwikkelt de applicaties waarmee dat gebeurt.

Wat mag het kosten?

In Euro	Begroting 2024
Lasten*	5.729.695
Baten	8.226.567
Saldo voor mutatie reserves	**2.496.872**
Mutatie reserves	-
Saldo na mutatie reserves	**2.496.872**

* exclusief overhead

	Euro
Buren	1.260.381
Culemborg	551.040
Maasdriel	1.024.755
Neder-Betuwe	833.845
Tiel	377.693
West Betuwe	1.939.036
West Maas en Waal	1.041.909
Zaltbommel	1.177.908
(Subsidies	20.000)

Bijzondere aandachtspunten:

De Omgevingswet wordt op 1 januari 2024 van kracht en dat heeft invloed op de werkzaamheden die binnen het programma uitgevoerd worden.

Voor Advies zullen normen, toetsingskaders en wet- en regelgeving op de vele verschillende vakgebieden veranderd zijn. Ook werkprocessen zullen veranderen als gevolg van veranderde procedures.

Voor JZ zullen er naar verwachting niet veel wijzigingen zijn op het vlak hoe procedures en werkprocessen zullen lopen, de Algemene wet bestuursrecht verandert niet. Wel wordt verwacht dat er meer juridische procedures gestart worden omdat normen en toetsingskaders verruimd zijn en jurisprudentie nog in ontwikkeling is door de komst van de Omgevingswet en Wkb. Daarnaast veranderen producten en diensten en de werkprocessen. Ook komen er taken bij in verband met het verschuiven van taken van de provincie naar gemeenten, zoals bijvoorbeeld bodemsanering.

Voor Ondersteuning zal het leren werken met het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) wat ingevoerd wordt met de Omgevingswet één van de grootste uitdagingen zijn. Daarnaast zullen we extra telefoongesprekken moeten opvangen van burgers en bedrijven die vragen hebben over de Omgevingswet, Wkb en het gebruik van het DSO.

Ketentoezicht

Wat willen we bereiken?

Het integraal in beeld brengen, voorkomen, terugdringen en aanpakken van risico's op grote milieuschade en ondermijning in de (afval)stoffenketens.

Wat gaan we daarvoor doen?

De ODR voert namens alle zeven Gelderse omgevingsdiensten (GO) het ketentoezicht in Gelderland uit. De aanpak van de risicoketens gebeurt planmatig en gefaseerd. Dit doen we middels risico- en informatie gestuurde (keten) analyses en Diepgaand Administratief Toezicht (DAT). De analyses geven een gestructureerd en integraal beeld van de problematiek en geven richting aan vervolginterventies door OD's, bevoegde gezagen en ketenpartners. Als de analyses of DAT's daar aanleiding toe geven, starten interventies bij risicoactoren. Bij de ketenaanpak houden we rekening met het Omgevingsrisicobeeld Oost Nederland, met de prioritaire thema's zoals die zijn benoemd in de Strategische Milieukamer (SMK) en met de specifieke regionale situatie. Hierbij wordt – via het delen van informatie en het gezamenlijk maken van risicoanalyses – samengewerkt met de zeven GO, de twee Overijsselse Omgevingsdiensten en met de externe handhavingspartners.

Wat mag het kosten?

In Euro	Begroting 2024
Lasten*	602.231
Baten	780.823
Saldo voor mutatie reserves	**178.592**
Mutatie reserves	-
Saldo na mutatie reserves	**178.592**

* exclusief overhead

	Euro
OD Rivierenland	101.721
OD Regio Arnhem	125.099
OD Regio Nijmegen	98.211
OD Veluwe IJssel	63.113
OD Noord Veluwe	50.579
OD De Vallei	96.394
OD Achterhoek	91.631
OD Twente	29.721
OD IJsselland	65.384
Provincie	58.770

Bijzondere aandachtspunten:

Asbest: projectmatige ketenaanpak risicobedrijven, operationele analyses en/of DAT-onderzoeken, mede op verzoek van Gelders Asbest Interventie Team (GAIT) en landelijke afspraken. Dashboard asbest: monitoring informatie per GO o.b.v. uniforme controlelijsten toetsen en toezicht. Start interventieteam asbest.

Verontreinigde grond: operationele analyses, interventies bij risico-actoren, vervolgaanpak;

E-waste en Metaalrecycling: risicoanalyses bij actoren in de Top X, tussenevaluatie;

Gelders Datalab: programmamanagement, aansturing en (data)analyse;

Aanpak mestfraude: evaluatie analyse:

Dierlijke bijproducten: vervolgaanpak meerdere stromen i.s.m. NVWA;

Synthetische drugs (SONAR): in beeld brengen problematiek in de keten van synthetische drugs. In RIEC-verband, uitgevoerd door politie, Belastingdienst, RIEC en Team Ketentoezicht namens GO. Fenomeenbeeld synthetische drugs Oost NL.

RIEC infoplein milieu ON: namens GO opwerken milieu (ondermijnings) casuïstiek en analyses. Leidt tot integraal advies en interventies t.b.v. en door OD's en/of ketenpartners.

Co-vergisting: interventies bij primaire ontdoeners en risicoactoren; tussenevaluatie.

Pilot Meld Misdaad Anoniem: evaluatie en vervolg;

Ad hoc risico- of keten analyses op verzoek van deelnemende OD's en/of partners.

Paragrafen

Weerstandsvermogen

Deze paragraaf geeft inzicht in het risicoprofiel, de risico's en het beschikbare weerstandsvermogen van ODR.

Risico's	Kans-klasse	Bedrag	Kans	Risico
Tekort gekwalificeerd personeel	4	472.500	70%	330.750
Tariefstijging inhuurkrachten	4	184.000	70%	128.800
Organisatie ontwikkeling	3	200.000	50%	100.000
Omgevingswet / Wkb (korte termijn)	2	90.000	30%	27.000
Omgevingswet / Wkb (lange termijn)				PM
Totaal geïdentificeerde risico's				**586.550**
Ongeïdentificeerde en kleine risico's	1	586.550*	10%	58.655
Benodigd weerstandsvermogen				**645.205**

* betreft bedrag totaal geïdentificeerde risico's

Weerstandsvermogen	31-12-2022
Algemene reserve	557.550
Reserve personele regelingen	125.000
Onvoorzien	45.000
Beschikbaar weerstandsvermogen	**727.550**

Conclusie: het weerstandsvermogen is voldoende om de risico's op te vangen.

Tekort gekwalificeerd personeel

De krappe arbeidsmarkt leidt tot een groot tekort aan gekwalificeerd personeel. Inhuurkrachten zijn duurder dan eigen personeel en daardoor is er sprake van een financieel risico. Vanwege de in de Kaderbrief 2024 gevraagde extra middelen voor deze arbeidsmarkt-problematiek is de kans hierop nu lager ingeschat dan eerder (was 90%).

Tariefstijging inhuurkrachten

Door de krapte op de arbeidsmarkt en de gehanteerde tariefindexaties stijgen de kosten van inhuurkrachten en tijdelijke medewerkers harder dan de (verwachte) cao-loonindexaties.

Organisatie ontwikkeling

In 2023 vindt de werving en selectie van de teammanagers plaats. Hierbij kunnen er frictiekosten ontstaan voor huidige coördinatoren die niet als teammanager geplaatst worden. Afhankelijk van de kosten hiervan kunnen deze wel of niet gedekt worden vanuit de lopende begroting.

Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (korte termijn)

Op basis van de eerdere onderzoeken en doorrekening van ODR wordt het financieel effect van deze wetten op de korte termijn voor ODR ingeschat op zo'n € 90.000. Het financieel risico hiervan voor ODR is beperkt.

Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (lange termijn)

De financiële effecten van deze wetten voor ODR op de lange termijn zijn moeilijk te bepalen. Deze zijn voor de omgevingswet mede afhankelijk van beleidskeuzes die gemeenten gaan maken in de omgevingsplannen. Voor de Wkb zijn deze effecten afhankelijk van hoe de gefaseerde invoering van de bouwwerken in de hogere risicoklassen gaat plaatsvinden.

Weerstandsvermogen

Sinds de begroting 2018 worden een aantal financiële kengetallen gepresenteerd. Het doel hiervan is om de financiële positie in kaart te brengen en het verloop hiervan te kunnen volgen.

Kentallen	JR 2022	BGR 2023	BGR 2024	BGR 2025	BGR 2026	BGR 2027
Netto schuldquote	10,8%	12,3%	10,7%	10,6%	10,0%	9,3%
Solvabiliteitsratio	21,1%	17,9%	18,0%	18,1%	18,3%	18,3%
Structurele exploitatieruimte	2,0%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%

De kengetallen voor grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn niet van toepassing voor omgevingsdiensten.

Netto schuldquote

Dit cijfer geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig. De VNG adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen.

De netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen is gelijk aan de netto schuldquote. ODR heeft namelijk geen leningen verstrekt.

Solvabiliteitsratio

Dit cijfer geeft inzicht in de mate waarin de organisatie in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van ODR.

Structurele exploitatieruimte

Dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte een organisatie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Wanneer dit cijfer negatief is betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen.

Kapitaalgoederen

Deze paragraaf laat zien hoe ODR omgaat met, het onderhoud van, haar kapitaalgoederen en investeringen.

Algemeen

ODR is sinds december 2018 eigenaar van een eigen pand, wat in 2019 verbouwd en in gebruik genomen is. Daarnaast zijn er ICT-eigendommen, zoals telefoons en software.

Hierop is het volgende beleid van toepassing:

- Nota activabeleid 2020
- Meerjaren onderhoudsplan 2020-2030

Onderhouds-budgetten	JR 2022	BGR 2023	BGR 2024	BGR 2025	BGR 2026	BGR 2027
Klein onderhoud	47.929	50.618	51.752	51.752	51.752	51.752
Groot onderhoud	41.913	46.201	47.236	47.236	47.236	47.236
Totaal	**89.842**	**96.819**	**98.988**	**98.988**	**98.988**	**98.988**

Het budget voor groot onderhoud is gebaseerd op het meerjaren onderhoudsplan.

Investeringskredieten

In 2024 staan vervangingsinvesteringen gepland voor de mobiele telefoons en beeldschermen.

Financiering

Deze paragraaf biedt inzicht in de financieringsactiviteiten van ODR.

Algemeen

De leningen zijn bij ODR vooral gerelateerd aan de aanschaf (2018) en verbouwing (2019) van het eigen pand.

Hierop is het volgende beleid van toepassing:

- Treasurystatuut 2012

Leningen

Het Algemeen Bestuur heeft op 8 oktober 2018 het besluit genomen om maximaal € 4,05 mln externe financiering aan te trekken voor het huisvestingsplan. Tot op heden was het niet nodig om dit volledige bedrag aan leningen aan te trekken. Dat zal pas gebeuren als de liquiditeit van ODR niet meer toereikend is.

Bank	Start	Eind	Oorspr. bedrag	Rente	Jaarlijkse aflossing
NWB bank	2018	2038	2,5 mln	1,325%	125.000
BNG bank	2019	2039	1,0 mln	1,200%	50.000
Totaal			**3,5 mln**		**175.000**

De rentekosten van deze leningen worden als projectfinanciering toegerekend aan de huisvesting.

Bedrijfsvoering

Deze paragraaf beschrijft de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering.

Personeel en Organisatie

In 2023 is de organisatiestructuur aangepast. Deze ontwikkeling heeft plaatsgevonden met een intensieve participatie vanuit de organisatie. In 2024 zal de implementatie verder worden afgerond, en aan de beoogde effecten worden gewerkt (beter samenwerking/integraliteit, ontwikkeling personeel). De arbeidsmarkt blijft oververhit. Grip krijgen op het verloop en werven van nieuw personeel is een uitdaging. Samen met onze collega's van het Gelders Stelsel zijn we een arbeidsmarktcampagne gestart om de Omgevingsdienst als aantrekkelijke werkgever te positioneren. Ook vanuit de landelijke koepel ODNL wordt hier de komende tijd actie op ondernomen.

De ambitie is om het ziekteverzuim te verlagen < 5%. Door onder andere een aantal langdurig zieken ligt het huidig percentage hoger. Voor 2024 wordt verder ingezet op preventie. Bij voorbeeld door een Preventief Medische Onderzoek bij medewerkers.

Kwaliteit

De basis op orde en verder ontwikkelen van de kwaliteit van onze producten en diensten. Dat doen we multidisciplinair vanuit de processen. Wat is nou de norm voor onze kwaliteit? Deze norm hebben we in 2022 vastgesteld in ons Kwaliteitsbeleidsplan. Werken hiermee is een continu proces.

Juridische zaken

De verdere inbedding en borging van de AVG / privacy binnen de organisatie blijft van belang. In 2023 is een keuze gemaakt hoe we structureel onze gegevens anonimiseren wanneer dat nodig is.

Ook is in 2023 door een privacy officer onderzocht hoe de ODR met privacy gevoelige informatie omgaat. Naar verwachting zal dit leiden tot extra inspanningen om het privacy besef binnen de ODR op een hoger niveau te krijgen. De Wet open overheid (Woo) is inmiddels een jaar van kracht. Vanaf 2023 moet ODR onherroepelijke besluiten geanonimiseerd publiceren in een landelijke voorziening. Deze wettelijk verplichting heeft onder meer impact op werkprocessen, de inzet van medewerkers en de inrichting van informatiesystemen. Projectmatig wordt aandacht besteed aan de implementatie.

ICT

De verdere optimalisatie van het VTH systeem Open Wave en AFAS bedrijfssoftware op het gebied van personeels- en salarisadministratie, financiële administratie heeft prioriteit. Onze DVO met de gemeente Buren op het gebied van ICT is vanaf april 2022 weer verlengd voor een periode van 4 jaar.

Klanttevredenheid

Het meten van de klanttevredenheid is een vast onderdeel van onze dienstverlening. Onze norm van 80% tevreden/zeer tevreden klanten wordt gehaald en wordt ook in 2024 weer nagestreefd.

Door direct met de klant in contact te treden merken we dat we de klachten in de kiem kunnen smoren en informeel kunnen afdoen. Dit blijven we ook in 2024 doen.

Rechtmatigheid

Vanaf 2022 is het dagelijks bestuur zelf verantwoordelijk voor de rechtmatigheidsverantwoording (i.p.v. de accountant). Binnen ODR zijn de voorbereiding getroffen om dit op een goede wijze vorm te geven. Zo zijn het Integraal Controleplan ODR 2022-2025 en de verantwoordingsgrens (3%) vastgesteld. Gedurende het jaar zal verantwoording worden afgelegd over de bevindingen vanuit de rechtmatigheidscontrole.

Ontwikkeling KPI's VTH taakuitvoering

Met het implementeren van het VTH-beleid wordt ook (opnieuw) gekeken naar de monitoring en de borging van de VTH-processen. Welke KPI's brengen de prestaties het beste in beeld, zodat we zo effectief mogelijk kunnen sturen op verbetering van deze processen.

KPI's (ODR breed)	Resultaat 2022	Ambitie 2024
Klanttevredenheid *(tevreden en zeer tevreden)*	p.m.	> 82%
% overhead /totale kosten	21%	24%
Ziekteverzuim	6,3%	< 5,0%
Ingekomen klachten	8	< 20

Bijlagen

Opbouw uurtarief

Integraal uurtarief

Voor de reguliere werkprogramma's hanteert ODR een integraal uurtarief op basis van de kosten van overhead en primair proces:

Kosten overhead	
Personeel	3.161.255
ICT	1.219.377
Huisvesting en facilitair	710.865
Overige kosten	496.543
Totaal overhead	**5.588.040**
Kosten primair proces	
Personeel (163 fte)	17.075.987
Overige kosten	30.713
Totaal primair proces	**17.106.700**
Uurtarief	
Overhead uurtarief	25,40
Productief uurtarief	77,74
Totaal uurtarief	**103,14**

Gedifferentieerd uurtarief

Voor de meerwerkprojecten hanteert ODR een gedifferentieerd uurtarief op basis van een schaalindeling:

Uurtarief	Tariefgroep 1 (t/m schaal 7)	Tariefgroep 2 (schaal 8-9)	Tariefgroep 3 (schaal 10 en hoger)
Overhead uurtarief	25,40	25,40	25,40
Productief uurtarief	57,26	69,22	87,45
Totaal uurtarief	**82,66**	**94,61**	**112,84**

Overzicht baten en lasten

	Taak -veld	Ontwerp jaarrekening 2022		Begroting 2023 na wijziging		Begroting 2024		Begroting 2025		Begroting 2026		Begroting 2027	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Programma's													
Vergunningverlening	7.4	1.333.168	1.811.353	1.012.313	1.530.936	1.052.025	1.631.942	1.052.025	1.631.942	1.052.025	1.631.942	1.052.025	1.631.942
	8.3	4.499.929	5.574.203	4.480.507	5.383.705	5.118.097	6.075.567	5.118.097	6.075.567	5.118.097	6.075.567	5.118.097	6.075.567
Toezicht	7.4	2.840.729	3.538.362	2.799.126	3.851.296	2.880.245	3.849.136	2.880.245	3.849.136	2.880.245	3.849.136	2.684.000	3.638.456
	8.3	1.851.705	2.308.792	1.769.834	2.105.268	1.953.262	2.343.635	1.953.262	2.343.635	1.953.262	2.343.635	1.953.262	2.343.635
Advisering	7.4	3.454.947	4.784.210	3.218.496	4.751.965	3.532.373	5.128.096	3.538.511	5.128.096	3.538.511	5.128.096	3.538.511	5.128.096
	8.3	2.401.820	2.873.831	2.018.454	2.818.584	2.197.322	3.098.471	2.197.322	3.098.471	2.197.322	3.098.471	2.197.322	3.098.471
Ketentoezicht	7.4	504.494	653.107	576.778	691.726	602.231	780.823	602.231	780.823	602.231	780.823	602.231	780.823
Overzichten													
Algem. dekkingsmiddelen	0.5	796	14.603	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overhead	0.4	4.293.567	27.573	5.241.588	0	5.555.740	0	5.549.600	0	5.549.600	0	5.549.600	0
Vennootschapsbelasting	0.9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0.8	0	0	45.000	0	45.000	0	45.000	0	45.000	0	45.000	0
Saldo van baten en lasten		**21.181.145**	**21.586.034**	**21.162.096**	**21.133.480**	**22.936.295**	**22.907.670**	**22.884.632**	**22.856.009**	**22.884.632**	**22.856.009**	**22.725.613**	**22.696.990**
Mutaties reserves		144.129	172.754	144.129	172.754	144.129	172.754	144.129	172.754	144.129	172.754	144.129	172.754
Resultaat		**21.325.274**	**21.758.788**	**21.306.225**	**21.306.234**	**23.080.424**	**23.080.424**	**23.028.761**	**23.028.763**	**23.028.761**	**23.028.763**	**22.869.742**	**22.869.744**
Saldo van baten en lasten		**433.514**		**0**		**0**		**-2**		**-2**		**-2**	

Toelichting taakvelden:	0.4 (Overhead)	0.5 (Treasury)	0.8 (Onvoorzien)	0.9 (Heffing vennootschapsbelasting)	7.4 (Milieubeheer)	8.3 (Wonen en bouwen)

Geprognotiseerde balans

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Activa						
Materiele vaste activa	3.900.491	3.723.989	3.678.095	3.512.201	3.346.308	3.204.941
Financiële vaste activa	0	0	0	0	0	0
Vlottende activa	2.606.046	2.569.253	2.417.943	2.385.384	2.383.825	2.522.113
Totaal activa	**6.506.536**	**6.293.242**	**6.096.039**	**5.897.586**	**5.730.132**	**5.727.053**
Passiva						
Eigen vermogen (*)	1.163.654	1.135.029	1.106.404	1.077.779	1.049.154	1.221.908
Voorzieningen	145.892	136.222	142.644	147.816	183.988	183.155
Langlopende schulden	2.850.000	2.675.000	2.500.000	2.325.000	2.150.000	1.975.000
Vlottende passiva	2.346.990	2.346.990	2.346.990	2.346.990	2.346.990	2.346.990
Totaal passiva	**6.506.536**	**6.293.242**	**6.096.039**	**5.897.586**	**5.730.132**	**5.727.053**
EMU-saldo volgens balans						
Vaste en vlottende financiële vaste activa	6.506.536	6.293.242	6.096.039	5.897.586	5.730.132	5.727.053
Vaste en vlottende schulden	5.196.990	5.021.990	4.846.990	4.671.990	4.496.990	4.321.990
Totaal EMU-saldo	**1.309.546**	**1.271.252**	**1.249.049**	**1.225.596**	**1.233.142**	**1.405.063**
Mutatie EMU-saldo t.o.v. vorig jaar	**-434.686**	**-38.294**	**-22.203**	**-23.453**	**7.547**	**171.921**

** inclusief saldo van de rekening 2022 en voorstel resultaatbestemming 2022*